

SVEUČILIŠTE U RIJECI nema dokumentaciju kojom može dokazati da je Fuchs zakonito izabran za profesora

Tekst SANDRA CARIĆ HERCEG I DRAGAN ĐURIĆ Fotografije PIXSELL

REKTORICA
SVEUČILIŠTA U RIJECI
SNEŽANA PRIJIĆ
SAMARŽIJA U SVOM
ODGOVORU NAVODI DA
SU VEĆ DOSTAVILI 'SVU
DOKUMENTACIJU KOJOM
RASPOLAŽU'

Sveučilište u Rijeci ne može javnosti podastrijeti relevantne podatke i dokumente kojima bi trebala potvrditi da je aktualni ministar znanosti i obrazovanja Radovan Fuchs ispunio sve obvezne kriterije za izbor u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora 2013. godine, a potom i redovitog profesora u trajnom zvanju 2021. godine iz jednostavnog razloga što ti podaci i dokumenti ne postoje. Takav zaključak proizlazi iz prošlotjednog e-maila koji je u našu redakciju kao odgovor na upit Nacionala uputila rektorica Sveučilišta u Rijeci Snježana Prijić Samaržija, u kojem se navodi da je ta institucija već dostavila „svu dokumentaciju kojom raspolaze“, iako Nacional, osim načelnih tvrdnji

REKTORAT NIJE JAVNOSTI predočio pismene dokaze da je ministar Fuchs ispunio uvjet Rektorskog zbora o održanih 600 norma sati nastave na nekom visokom učilištu prije izbornog postupka

Rektorata da je Senat Sveučilišta odluku o izboru donio „u skladu sa zakonskom regulativom“, na izričito traženje nije dobio nikakvu konkretnu dokumentaciju koja bi potvrdila da je ministar Fuchs doista ispunio obavezne opće uvjete za izbor u zvanje redovitog profesora, a potom i redovitog profesora u trajnom zvanju. Rektorica Snježana Prijić Samaržija je u kratkom e-mailu tek dodala da je „nakon dodatnih konzultacija pravne službe s kolegicama na Odjelu za biotehnologiju utvrđeno da su procedure izbora u naslovna zvanja provedena u skladu sa zakonskom regulativom te da su relevantna tijela - stručna povjerenstva, Stručno vijeće Odjela za biotehnologiju i Senat - odluke donijeli sukladno sveučilišnoj regulativi“. No Nacional ni do danas nije dobio konkretan odgovor na zahtjev da Rektorat javnosti predoči pismene dokaze da su ispunjeni uvjeti Rektorskog zbora u postupku izbora Fuchsa u zvanje redovitog profesora 2012.-2013. godine, odnosno da je Fuchs ispunio obvezatni uvjet Rektorskog zbora o održanih 600 norma sati nastave na nekom visokom učilištu prije pokretanja izbornog postupka te da je ispunjen uvjet Rektorskog zbora u postupku Fuchsova izbora u trajno zvanje redovitog profesora 2021. godine i da je Fuchs ispunio obvezatni opći uvjet Rektorskog zbora o održanih 900 norma sati nastave na nekom visokom učilištu prije pokretanja izbornog postupka.

NAIME, ODLUKA O NUŽNIM UVJETIMA za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja, koja je stupila na snagu 23. studenoga 2017. godine, ističe da se „opći uvjeti utvrđuju kao obvezatni uvjeti koje pristupnik nužno mora ispuniti da bi bio izabran u odgovarajuće znanstveno-nastavno

NACIONAL OTKRIVA ZAŠTO SE MOŽE SUMNJATI je li ministar znanosti i obrazovanja Radovan Fuchs ispunio sve obvezne kriterije za izbor u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora 2013., a potom i redovitog profesora u trajnom zvanju 2021.

zvanje". No i ministar Fuchs, ali i pročelnica Odjela za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci Miranda Mladinić Pejatović u više su navrata ignorirali pismeni zahtjev Nacionala da dostave javnosti na uvid dokumentaciju koja bi potvrdila da je Fuchs ispunio zakonske pretpostavke za promaknuća u spomenuta znanstveno-nastavna zvanja, zbog čega je bilo posve opravdano ozbiljno posumnjati da ministar u vrijeme kada je promaknut nije ispunjavao zakonske pretpostavke za ta promaknuća. A najsvježiji e-mail pristigao iz te institucije, koji je potpisala rektorica Snježana Prijić Samaržija, samo je potvrdio opravdanost te sumnje. Štoviše, rektorica Snježana Prijić Samaržija odbila je konkretno odgovoriti namjerava li, s obzirom na to da je svojom funkcijom odgovorna za zakonito funkcioniranje Sveučilišta, i što poduzeti kako bi se rasvijetlile okolnosti slučaja Radovana Fuchsa, a slučaj je tim apsurdniji uzme li se u obzir da je pristupnik Fuchs aktualni ministar znanosti i obrazovanja.

NO PRIČA O ZNANSTVENOJ I SVEUČILIŠNOJ

KARIJERI aktualnog ministra od samih je početaka, odnosno od njegove doktorske disertacije obranjene prije 35 godina, bila prepuna upitnika i spornih momenata. Podsjetimo, Nacional je tijekom kolovoza i rujna ove godine u više navrata pisao o izrazito sumnjivim okolnostima pod kojima je još 1990. godine nostrificirana Fuchsova doktorska disertacija obranjena na švedskom sveučilištu Uppsala 1988. godine po tadašnjem skandinavskom modelu izrade i obrane doktorskih disertacija. Veterinarski fakultet prvo je 1989. odbio nostrificirati skandinavski doktorat Radovana Fuchsa kao nezakonit jer je procijenio da sadržaj doktorske disertacije ne odgovara tada prihvaćenom načinu i standardima stjecanja dokorskog zvanja u bivšoj državi, ali i zbog činjenice da, opet prema tadašnjim standardima, disertacija mora biti „originalni i samostalni znanstveni rad“, što Fuchsov uradak nije bio. Naime, Nacional je sredinom rujna objavio originalni dokument Komisije Znanstveno-nastavnog vijeća iz 1989. godine, iz kojeg je vidljivo da Komisija nije mogla predložiti nostrifikaciju diplome doktora veterinarske medicine jer je konstatirala da je osnovica za dodjeljivanje doktorata u slučaju dipl.vet. Radovana Fuchsa bila disertacija koja nije originalni samostalni znanstveni rad, već osnovicu za stjecanje doktorata veterinarske medicine u Uppsali čini kolektivni znanstveni rad i sedam ranije objavljenih publikacija u kojima se nalazi i kandidat Radovan Fuchs kao autor. Komisija je konstatirala da su navedene publikacije, njih sedam, izrađene u pet slučajeva u zajednici s drugim autorima, a Radovan Fuchs se navodi kao prvi autor, dok se u preostala dva rada Fuchs navodi kao drugi odnosno treći autor.

NAKON INTERVENCIJE TADAŠNJEG PREDSEDNIKA

Stalne komisije za nostrifikacije Mihajla Dike, koji je nakon odluke o odbijanju napisao: „Osnovni razlog zbog kojeg bi trebalo elastičnije pristupiti tretiranju takvih slučajeva u tome je što se u velikom broju znanosti sve više, a često i nikako drugačije, do rezultata koji bi se mogli

FOTO: DAVOR JAVOROVIĆ/PIXSELL

■ PRIČA O ZNANSTVENOJ I SVEUČILIŠNOJ KARIJERI AKTUALNOG MINISTRA FUCHSA OD SAMIH JE POČETAKA, ODNOSNO OD NJEGOVE DOKTORSKE DISERTACIJE OBRANJENE PRIJE 35 GODINA, BILA PREPUNA UPITNIKA I SPORNIH MOMENATA

vrednovati kao osnova za stjecanje doktorata znanosti dolazi timskim radom.“, Stalna komisija je naglo promijenila stav i rješenjem od 4. siječnja 1990. godine priznala je doktorat kao pravovaljan. No dva Nacionalova izvora iz redova akademske zajednice tvrde da je rješenje o nostrifikaciji u nesuglasju s tadašnjim Zakonom o nostrifikaciji koji je vrijedio 1990. godine. Jedan od Nacionalovih izvora iz redova sveučilišnih profesora rekao je da u znanstvenim krugovima vlada uvjerenje da je Fuchs otišao doktorirati u Švedsku kako bi izbjegao mukotrpan put dolaska do doktorske titule koji prolaze znanstvenici u Hrvatskoj. Naime, tvrdi taj izvor, u Švedskoj je moguće doktorirati prema tzv. skandinavskom modelu, koji umjesto pisanja kompaktnog doktorskog rada kao samostalnog znanstvenog rada, omogućuje da se stupanj doktora znanosti postigne na temelju nekoliko objavljenih znanstvenih radova i sudjelovanja u zajedničkim znanstvenim istraživanjima u vidu koautora. Akademski zajednica u Hrvatskoj također propituje i sam sadržaj Fuchsova doktorata koji ima svega 36 stranica, od čega je stvarni rad tiskan na svega 22 stranice, i samo sedam referenci, te podsjeća kako je prilično neobično da njegov doktorat ni danas, više od 30 godina od obrane, nije moguće naći ni u jednoj od hrvatskih knjižnica.

NO OSIM SPORNOG SADRŽAJA I VALJANOSTI same doktorske disertacije sadašnjeg ministra, upitna je i činjenica da je Radovan Fuchs temeljem sporno nostrificirane disertacije i bez valjanih dokaza o ispunjavanju kriterija za izbor u nastavno zvanje 2013. godine promaknut u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, a potom i 2021. u trajno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora iz znanstvenog područja Biomedicina i zdravstvo, znanstvenog polja Temeljne medicinske znanosti, i to u vrijeme svog ministarskog mandata. A pritom je, da priča bude još dubioznija, na teško objašnjiv način naprosto preskočio izbor u zvanje docenta i izvanrednog profesora, što su uobičajene akademske stepenice koje obvezno prolazi svaki nastavnik tijekom sveučilišne karijere. I sam ministar, ali i Odjel za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci pokušavali su u više navrata zataškati i prikriti okolnosti pod kojima je Fuchs promaknut u naslovna znanstveno-nastavna zvanja, pa je najnoviji e-mail pristigao s riječkog Sveučilišta zapravo samo potvrdio teoriju o krajnje upitnom ispunjavanju kriterija nužnih za izbor u naslovna zvanja.

Ante Čović, ministar znanosti, tehnologije i informatike u vladi demokratskog jedinstva s početka 90-ih godina prošlog stoljeća te prorektor Sveučilišta u Zagrebu u mandatu od 2014. do 2022. godine, ovako je u rujnu ove godine Nacionalu prokomentirao slučaj Radovana Fuchsa: “Slučaj akademskog napredovanja ministra Fuchsa u osnove je vrlo jednostavan: ako ministar nije u stanju hrvatskoj javnosti i predsjedniku Vlade podastrijeti dokaze da je u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja ispunjavao opći uvjet Rektorskog zbora o propisanom opsegu održane nastave na nekom visokom učilištu, treba odmah odstupiti s

pozicije ministra. Ako bi ministar to odbio napraviti, premijer mora pozvati tajnicu da riješi problem. Ako bi pak premijer to proglasio ne-temom, nema druge, DORH mora početi s izvidima. Nemoguće je zamisliti da bi se ministar znanosti i obrazovanja mogao i jedan trenutak zadržati na dužnosti nakon što bi se utvrdilo da je napredovao u neregularnom izbornom postupku. Takvu situaciju čini neza-mislivom prije svega činjenica da je ministar po resornoj nadležnosti zadužen za zakonito funkcioniranje sustava znanosti i visokog obrazovanja.“

U KONKRETNOJ SLUČAJU, navodi dalje Čović, raspoloživi podaci upućuju na zaključak da Radovan Fuchs u provedenim izborima u znanstveno-nastavna zvanja nije ispunjavao obvezatni opći uvjet Rektorskog zbora da je na nekom visokom učilištu izvodio nastavu u ukupnom opsegu od najmanje 600, odnosno 900 norma sati, a pritom nije moguće utvrditi ni jesu li ispunjeni posebni uvjet Rektorskog zbora. Odgovornima za neregularno provedene, a time i pravno nevaljane izbore u znanstveno-nastavna zvanja Radovana Fuchsa Čović smatra Stručno povjerenstvo Senata riječkog Sveučilišta, koje je u svojem izvješću naznačilo da pristupnik za izbor u naslovno zvanje ispunjava četiri od pet kriterija nastavnog doprinosa iz Odluke o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja. No, tvrdi Čović, odgovorna su i ostala tijela koja su na temelju defektnog izvješća Povjerenstva donosila obje odluke o izboru, ali i sam ministar Fuchs, čiji „agresivni karijerizam“ smatra besmislenim. „Da je 2013. godine dao birati zvanje docenta po akademski ustaljenom redoslijedu, otpala bi potreba za lažiranjem podatka o ispunjavanju općeg uvjeta Rektorskog zbora“, kaže Čović objasnivši da za to znanstveno-nastavno zvanje uvjet održane nastave na visokom učilištu nije bio obavezan nego izboran, što znači da se mogao nadomjestiti nekim drugim postignućem. Ovako se ministar doveo u apsurdno nezavidan položaj u kojem i on sam, ali i Rektorat riječkog Sveučilišta moraju lagati i prikrivati činjenice, srozavajući vlastiti ugled i potvrđujući tko zna koji put da je u Hrvatskoj teško, gotovo i nemoguće naći čist i politikom neokaljan segment života.

UPITNO JE I TO ŠTO je Fuchs temeljem sporno nostrificirane disertacije i bez dokaza o ispunjavanju kriterija za izbor u zvanje 2013. promaknut u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora